БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2025.02.20 № 80

танай ____________ны № ____________ т

ХИШИГ-ӨНДӨР СУМЫН ЭМТ-ИЙН
ДАРГА Ч.ТЭШИГМАА ТАНАА

Аудитын тайлан хүргүүлэх тухай

Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу танай байгууллагын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг баталгаажуулж, аудитын дүгнэлт, тайланг хүргүүлж байна.

Аудитаар 2 зөвлөмж өгөгдсөнийг тогтоосон хугацаанд хэрэгжүүлж ажиллана уу.

Жич: Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн "*20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ*" гэсэн хуулийн зохицуулалттай.

Хавсралт ... хуудастай.

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН АЛБАН ТУШААЛЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ж.ЭНХЦООДОЛ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2024/45/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2025 он	Булган аймаг дахь ТАГ-ын дарга, тэргүүлэх аудиторын албан тушаалын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч : Ж.Энхцоодол Утас:70342580 Цахим хаяг: EnkhtsoodolJ@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: EnkhtsoodolJ@audit.gov.mn Майкрофт аудит ХХК аудитор: Г.Майцэцэг Утас: 89107138 Цахим хаяг: gombodorjmaitsetseg@gmail.com Ахлах Аудитор: Б.Нарантуяа Утас:99138050 Цахим хаяг: narannarka18@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга
    3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
    3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
    3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал
    3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт
4. Аудитын тайлан
    4.1 Ерөнхий зүйл
    4.2 Материаллаг байдал
    4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт
    4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
    4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
    4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
5. Аудитын илрүүлэлт
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс:7034-2580
Цахим шуудан:bulgan@audit.gov.mn

2025.02.19 № 79

танай ______ ны № ______ т

ХИШИГ-ӨНДӨР СУМЫН ЭМТ-ИЙН
ТӨВИЙН ДАРГА Ч.ТЭШИГМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ нь гүйцэтгэлийн санхүүжилтээр санхүүжиж, 1 хөтөлбөр 4 зориулалт арга хэмжээний хүрээнд 1.313.514.7 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж гүйцэтгэлээр 1,173,067.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч зарцуулсан байна.

Тайланд онд 268,509.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч 2,358,487.0 мянган төгрөгийн хөрөнгөтэй болсон байна. Удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант

үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Хишиг-Өндөр сумын Засаг даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 12-ний Б/01 тоот захирамжаар 34 хүний бүтэц орон тоотой үйл ажиллагаа явуулахаар шийдвэрлэснийг Сангийн сайдын 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн А/047 тоот тушаалаар бүтэц орон тоог 34-ээр баталж 2024 онд 34 орон тоотой үйл ажиллагаагаа явуулжээ.

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжтой нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН АЛБАН ТУШААЛЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ж.ЭНХЦООДОЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**314,947,095.37**	**386,004,829.61**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**114,965,065.62**	**190,894.01**
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	114,965,065.62	190,894.01
3122	Гадаад валют	114,965,065.62	190,894.01
31221	Төрийн сангийн харилцах	114,965,065.62	190,894.01
314	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө		
33	**АВЛАГА**	**28,810,785.00**	**213,611,958.67**
331	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага		4,391,967.98
332	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	28,518,485.00	209,219,990.69
335	Бусад авлага	292,300.00	
3351	Байгууллагаас авах авлага	292,300.00	
34	**УРЬДЧИЛГАА**		
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**171,171,244.75**	**172,201,976.93**
351	Түүхий эд материал	24,869,613.62	25,331,474.95
3513	Эм боох материал	24,869,613.62	25,331,474.95
354	Хангамжийн материал	146,301,631.13	146,870,501.98
3541	Бичиг хэргийн материал	2,154,140.00	2,231,140.00
3542	Аж ахуйн материал	137,451,291.13	132,390,215.98
3543	Сэлбэг хэрэгсэл	3,258,350.00	4,352,750.00
3544	Түлш, шатах тослох материал	863,160.00	549,766.00
3546	Хүнсний материал	2,574,690.00	7,346,630.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**		
II	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,059,076,567.14**	**1,183,067,515.55**
37	**УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**		
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,059,076,567.14**	**1,183,067,515.55**
392	Биет хөрөнгө	1,041,400,692.14	1,165,729,140.55
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,670,233,058.89	1,670,233,058.89
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-902,710,207.65	-931,423,988.49
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	104,690,000.00	232,092,204.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-62,633,068.55	-62,581,068.53
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	266,769,025.26	355,298,359.90
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-91,791,471.33	-137,244,183.95
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	70,882,026.02	69,539,454.02
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18,490,670.50	-34,000,695.29

39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	12,720,000.00	12,720,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,268,000.00	-8,904,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	17,675,875.00	17,338,375.00
39301	Програм хангамж	1,350,000.00	1,350,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-928,125.00	-1,265,625.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	17,254,000.00	17,254,000.00
III	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,374,023,662.51**	**1,569,072,345.16**
IV	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**		**3,353,670.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**		**3,353,670.00**
413	Өглөг		3,353,670.00
4136	Бусад өглөг		3,353,670.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		1,958,670.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг		1,395,000.00
414	Урьдчилж орсон орлого		
42	**УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**		
422	Урт хугацаат зээл		
V	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,374,023,662.51**	**1,565,718,675.16**
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,374,023,662.51	1,565,718,675.16
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	413,976,292.00	413,976,292.00
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө		
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		
51101	Өмч: - төрийн	413,976,292.00	413,976,292.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	506,993,223.29	687,359,327.94
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	506,993,223.29	506,993,223.29
5122	Тайлант үеийн үр дүн		180,366,104.65
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	453,054,147.22	464,383,055.22
VI	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,374,023,662.51**	**1,569,072,345.16**

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,232,251,754.59**	**1,508,555,692.82**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**341,429,162.50**	**274,561,133.32**
120	Нийтлэг татварын бус орлого	341,429,162.50	274,561,133.32
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,666,945.00	5,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,666,945.00	5,000,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	321,565,086.40	243,330,250.64

120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	17,197,131.10	26,230,882.68
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**890,822,592.09**	**1,233,994,559.50**
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		435,800.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		160,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		275,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	73,714,000.00	79,814,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	73,714,000.00	79,814,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	817,108,592.09	1,153,744,759.50
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	817,108,592.09	1,153,744,759.50
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,060,608,788.21**	**1,328,189,588.17**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,060,608,788.21**	**1,328,189,588.17**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,054,466,207.20**	**1,319,872,335.11**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	571,889,648.78	812,569,098.00
210101	Үндсэн цалин	342,446,804.33	435,403,525.32
210102	Нэмэгдэл	152,225,489.85	288,492,729.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,833,996.23	19,319,842.68
210104	Урамшуулал	71,383,358.37	69,353,001.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	72,298,918.70	98,545,843.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,643,903.23	68,491,155.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,692,551.34	8,331,403.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,027,380.86	4,110,648.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	994,098.74	3,571,861.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,940,984.53	14,040,773.96
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	67,543,418.99	70,435,278.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,484,088.07	9,093,380.44
210302	Түлш, халаалт	56,249,702.52	58,975,840.50
210303	Цэвэр, бохир ус	2,809,628.40	2,366,058.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,438,000.10	71,209,027.47
210401	Бичиг хэрэг	3,171,310.00	4,812,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,677,569.00	19,756,462.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,703,407.10	2,310,458.22

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	135,000.00	240,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,750,714.00	44,090,107.25
2105	Нормативт зардал	166,602,236.88	105,728,496.45
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	149,455,018.88	80,306,758.45
210502	Хоол, хүнс	17,147,218.00	24,701,738.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		720,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,383,910.00	5,712,900.00
210604	Урсгал засвар	25,383,910.00	5,712,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,686,000.00	1,696,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,686,000.00	1,696,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,536,196.00	3,130,476.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,356,000.00	1,959,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,450,200.00	576,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	363,996.00	202,760.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,000.00	301,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	67,200.00	79,416.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	180,000.00	
210807	Газрын төлбөр	40,800.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	30,000.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		11,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	102,087,877.75	150,845,215.23
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,022,200.00	6,327,105.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	99,065,677.75	144,518,110.23
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**6,142,581.01**	**8,317,253.06**
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,972,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,972,000.00	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,170,581.01	8,317,253.06
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,170,581.01	8,317,253.06
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**171,642,966.38**	**180,366,104.65**
145	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**		
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	78,101.99	
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	78,101.99	
IV	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	**-78,101.99**	
V	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**171,564,864.39**	**180,366,104.65**

2.1 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**864,971,052.09**	**1,023,169,865.81**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2,666,945.00**	**82,211,785.45**
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,666,945.00	5,000,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,666,945.00	5,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,666,945.00	5,000,000.00
122	Тусламжийн орлого		77,211,785.45
122001	Хандив тусламж /дотоод/		77,211,785.45
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**862,304,107.09**	**940,958,080.36**
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		435,800.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		160,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		275,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	73,714,000.00	79,814,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	73,714,000.00	79,814,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	788,590,107.09	860,708,280.36
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	788,590,107.09	860,708,280.36
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**928,371,051.99**	**1,159,217,325.42**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**928,371,051.99**	**1,159,217,325.42**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**922,228,470.98**	**1,150,900,072.36**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	571,397,788.19	812,569,098.00
210101	Үндсэн цалин	341,177,994.33	435,403,525.32
210102	Нэмэгдэл	153,002,439.26	288,492,729.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,833,996.23	19,319,842.68
210104	Урамшуулал	71,383,358.37	69,353,001.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	72,298,918.70	102,937,811.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,643,903.23	68,491,155.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,692,551.34	8,331,403.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,027,380.86	8,502,616.69
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	994,098.74	3,571,861.85
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,940,984.53	14,040,773.96

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	67,543,418.99	70,396,746.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,499,150.59	9,093,380.44
210302	Түлш, халаалт	56,234,640.00	58,937,308.50
210303	Цэвэр, бохир ус	2,809,628.40	2,366,058.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,839,056.10	37,344,838.22
210401	Бичиг хэрэг	2,929,900.00	4,406,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,525,449.00	18,170,930.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,703,407.10	2,310,458.22
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,110,300.00	1,234,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,570,000.00	11,222,650.00
2105	Нормативт зардал	125,685,523.00	101,155,447.20
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	88,173,353.00	65,629,369.20
210502	Хоол, хүнс	18,816,570.00	29,151,078.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	18,695,600.00	6,375,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	27,150,220.00	15,106,550.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	898,800.00	
210604	Урсгал засвар	26,251,420.00	15,106,550.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,686,000.00	1,696,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,686,000.00	1,696,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,675,196.00	3,366,476.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,356,000.00	1,959,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,450,200.00	576,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	363,996.00	202,760.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	48,000.00	301,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	67,200.00	79,416.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	180,000.00	
210807	Газрын төлбөр	40,800.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	30,000.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	139,000.00	247,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,952,350.00	6,327,105.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,952,350.00	6,327,105.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,142,581.01	8,317,253.06
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,972,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,972,000.00	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,170,581.01	8,317,253.06

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,170,581.01	8,317,253.06
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**-63,399,999.90**	**-136,047,459.61**
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
IV	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)**		
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**31,584,900.00**	**13,849,900.00**
	Дотоод эх үүсвэрээр	31,584,900.00	13,849,900.00
222001	Тоног төхөөрөмж	31,584,900.00	13,849,900.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-31,584,900.00**	**-13,849,900.00**
145	Бусад эх үүсвэр		
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал		
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**		
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	**-94,984,899.90**	**-149,897,359.61**
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		114,965,065.62
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		190,894.01

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
10	20... оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	413,976,292.00	453,054,147.22	506,993,223.29	1,374,023,662.51
11	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
12	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
13	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		11,328,908.00		11,328,908.00
14	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				
15	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
16	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
17	Тайлант үеийн үр дүн			180,366,104.65	180,366,104.65
18	. . . .				
19	20... оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	413,976,292.00	464,383,055.22	687,359,327.94	1,565,718,675.16

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Харьцуулалт
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,313,514,700.00	1,173,067,225.42	140,447,474.58	89.31
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,313,514,700.00	1,159,217,325.42	154,297,374.58	88.25
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,313,514,700.00	1,150,900,072.36	162,614,627.64	87.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	891,788,400.00	812,569,098.00	79,219,302.00	91.12
210101	Үндсэн цалин	482,880,000.00	435,403,525.32	47,476,474.68	90.17
210102	Нэмэгдэл	350,285,600.00	288,492,729.00	61,792,871.00	82.36
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,448,000.00	19,319,842.68	-10,871,842.68	228.69
210104	Урамшуулал	50,174,800.00	69,353,001.00	-19,178,201.00	138.22
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	111,473,700.00	102,937,811.00	8,535,889.00	92.34
210201	Тэтгэврийн даатгал	75,802,100.00	68,491,155.21	7,310,944.79	90.36
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,917,800.00	8,331,403.29	586,396.71	93.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,459,000.00	8,502,616.69	-4,043,616.69	190.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,459,000.00	3,571,861.85	887,138.15	80.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,835,800.00	14,040,773.96	3,795,026.04	78.72
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	72,114,000.00	70,396,746.94	1,717,253.06	97.62
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,600,000.00	9,093,380.44	506,619.56	94.72
210302	Түлш, халаалт	58,514,000.00	58,937,308.50	-423,308.50	100.72
210303	Цэвэр, бохир ус	4,000,000.00	2,366,058.00	1,633,942.00	59.15
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	47,194,200.00	37,344,838.22	9,849,361.78	79.13
210401	Бичиг хэрэг	2,500,000.00	4,406,800.00	-1,906,800.00	176.27
210402	Тээвэр, шатахуун	22,000,000.00	18,170,930.00	3,829,070.00	82.6

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,232,000.00	2,310,458.22	-78,458.22	103.52
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,500,000.00	1,234,000.00	2,266,000.00	35.26
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,962,200.00	11,222,650.00	5,739,550.00	66.16
2105	Нормативт зардал	110,965,100.00	101,155,447.20	9,809,652.80	91.16
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	85,965,100.00	65,629,369.20	20,335,730.80	76.34
210502	Хоол, хүнс	20,000,000.00	29,151,078.00	-9,151,078.00	145.76
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,000,000.00	6,375,000.00	-1,375,000.00	127.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	53,564,500.00	15,106,550.00	38,457,950.00	28.2
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	37,064,500.00		37,064,500.00	
210604	Урсгал засвар	16,500,000.00	15,106,550.00	1,393,450.00	91.55
2107	Томилолт, зочны зардал	5,000,000.00	1,696,000.00	3,304,000.00	33.92
210702	Дотоод албан томилолт	5,000,000.00	1,696,000.00	3,304,000.00	33.92
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,589,800.00	3,366,476.00	7,223,324.00	31.79
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,000,000.00	1,959,400.00	6,040,600.00	24.49
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		576,000.00	-576,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	202,760.00	97,240.00	67.59
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	150,000.00	301,400.00	-151,400.00	200.93
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99,000.00	79,416.00	19,584.00	80.22
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	500,000.00		500,000.00	
210807	Газрын төлбөр	40,800.00		40,800.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,500,000.00	247,500.00	1,252,500.00	16.5

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,825,000.00	6,327,105.00	4,497,895.00	58.45
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,825,000.00	6,327,105.00	4,497,895.00	58.45
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**		8,317,253.06	-8,317,253.06	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг				
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох		8,317,253.06	-8,317,253.06	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		8,317,253.06	-8,317,253.06	
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**		13,849,900.00	-13,849,900.00	
	Дотоод эх үүсвэрээр		13,849,900.00	-13,849,900.00	
222001	Тоног төхөөрөмж		13,849,900.00	-13,849,900.00	
1	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	115,267,065.62	1,023,169,865.81	-907,902,800.19	887.65
131	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	151,000.00	435,800.00	-284,800.00	288.61
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	151,000.00	435,800.00	-284,800.00	288.61
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		160,000.00	-160,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	151,000.00	275,800.00	-124,800.00	182.65
132	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**		**79,814,000.00**	**-79,814,000.00**	
132001	Орон нутгийн төсвөөс		79,814,000.00	-79,814,000.00	

133	**ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧДААС**				
134	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**		**860,708,280.36**	**-860,708,280.36**	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		860,708,280.36	-860,708,280.36	
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**115,116,065.62**	**5,000,000.00**	**110,116,065.62**	**4.34**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	151,000.00	5,000,000.00	-4,849,000.00	3,311.26
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	114,965,065.62		114,965,065.62	
122	**ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ**		**77,211,785.45**	**-77,211,785.45**	
122	Тусламжийн эх үүсвэрээс санхүүжих		77,211,785.45	-77,211,785.45	
124	**БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР**				
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		114,965,065.62	-114,965,065.62	
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		190,894.01	-190,894.01	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Хишиг-өндөр сумын ЭМТ нь "Үйлчлүүлэгчдэд ээлтэй эрүүл мэндийн болон сувилахуйн тусламж үйлчилгээг чанартай хүртээмжтэй хүргэх замаар хүн амын эрүүл мэндийг сайжруулж, өвчлөлийг бууруулахад оршино" гэсэн зорилтыг дэвшүүлжээ.

Тайлант онд тус байгууллага нь 2024 онд 590 хүн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 3789 ор хоног ашиглаж, дундаж ор хоног 6.4 байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн хүний тоо 24 тохиолдлоор буурсан.

Эрүүл мэндийн төвийн санхүүжилттэй холбоотойгоор 2021 оноос эхлэн өдрийн эмчилгээ, гэрээр үзүүлэх тусламж, сэргээн засах эмчилгээ зэргийг нэмэгдүүлэх зорилт тавин ажилласны үр дүнд энэ онд өдрийн эмчилгээнд 91, гэрээр үзүүлэх тусламж үйлчилгээг 290 хүнийг тус тус хамруулснаар хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо буурах хандлагатай байна.

Эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны батлагдсан төсөв нь 1,313,514.7 мянган төгрөг, 2024 оны 12-р сарын 31-ны байдлаар төсвийн гүйцэтгэлээр 1,023,169.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тус байгууллага нь Эрүүл мэндийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Татварын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Шилэн дансны хууль, Төрийн болон орон нутгийн тухай хууль бусад холбогдох хууль, тогтоол, заавар, журмыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Төсвийн шууд захирагч батлагдсан төсөвт үндэслэн зарлагын гүйлгээг хянаж баталгаажуулснаар дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж байгаа бол аймгийн төрийн сан холбогдох санхүүгийн баримт материал, гэрээ, гүйцэтгэлийн баримт бичгийг хянаж, зарлагын гүйлгээг хянаж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл суурьаар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2023 оны А/229 дугаар журмаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 195,048.5 мянган төгрөгөөр буюу 12,4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт

Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	114,965.00	190.80	-114,774.20
Авлага	28810.7	213,611.90	184,801.20
Бараа материал	171,171.40	172,201.90	1,030.50
Үндсэн хөрөнгө	1,059,076.50	1,183,067.50	123,991.00
Нийт хөрөнгө	**1,374,023.60**	**1,569,072.10**	195,048.50
Өр төлбөр		3353.6	3,353.60
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	413,976.20	413,976.20	0.00
Хуримтлагдсан үр дүн	506,993.20	687,359.30	180,366.10
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	453,054.10	464,383.00	11,328.90
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**1,374,023.60**	**1,569,072.10**	195,048.50

Дээрх хүснэгтээс харахад бараа материал өмнөх оны үзүүлэлтээс 1,030.5 мянган төгрөгөөр өсөж, үндсэн хөрөнгө 123,991.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна.Булган аймгийн эрүүл мэндийн газраас 238,030.2 мянган төгрөгний үнэ төлбөргүй хөрөнгө бүртгэн авсан. Төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан хөрөнгө 13,849.9 мянган төгрөг байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,313,514.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн санал 2024 онд төлөвлөсөн дүнгээр хүртээмжтэй 140,447.5 мянган төгрөг хэмнэсэн ч 3,353.6 мянган төгрөгний өртэйгээр үйл ажиллагаа явуулсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,313,514.7 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн байна. Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,173,067.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна. Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,173,067.2 мянган төгрөг буюу 100 хувьтай байгаа нь урд оны үлдэгдлээс санхүүжсэнтэй холбоотой

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Майкрофт аудит” ХХК-ий аудитор Г.Майцэцэг, ахлах аудитор Б.Нарантуяа нар гүйцэтгэж, хяналтуудыг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер, дарга, тэргүүлэх аудиторын албан тушаалын албан үүргийг тор орлон гүйцэтгэгч Ж.Энхцоодол нар хэрэгжүүлэв.

Хишиг-Өндөр сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 01 дугаар сарын 24-ны өдрийн 09 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг бага гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,328,189.5 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 19,922.8 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 14,942.1мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитийн явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэлийн дагуу ажиллажээ.

Аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудитттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудитттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>:

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн хүрээнд 2024 онд нийт 159 мэдээ мэдээлэхээс хуулийн хугацаанд 157 мэдээг бүрэн мэдээлж, хугацаа хоцорсон мэдээ 2 байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар шатахууны тайлан, жолоочийн замын хуудсыг стандартын дагуу хөтлөх, стометрийн заалтыг дахин нягтлаж шалгаж байх, шатахууны зарцуулалтын тооцоог нягтлаж байх зэрэг нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй. Зөвлөмж

Цалингийн шөнийн илүү цагийг бодохдоо Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109 дүгээр зүйлийн 109.8-т заасны дагуу шөнийн цагийн нэмэгдэл хөлс /дундаж цалин хөлсийг нэг аравны хоёр дахин, түүнээс дээш хэмжээгээр нэмэгдүүлж /-ийг нэмж олгох заалтыг баримтлаж ажиллаагүй.

Хувь хүнд ажлын хөлс олгохдоо нийгмийн даатгалын шимтгэл, хувь хүний орлоын албан татвар суутгаагүй нь Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 19.1.2.Иргэний хуулийн 343, 359 дүгээр зүйлд заасан ажил гүйцэтгэх, хөлсөөр ажиллах гэрээ болон тэдгээртэй адилтгах гэрээгээр тохирсон цалин хөлснөөс шимтгэл суутгах заалтыг баримтлаж ажиллаагүй.Зөвлөмж.

Үндсэн хөрөнгийн нийт элэгдэл 2,796,836.27 зөрүүтэй байна . Энэ нь УСНБББОУС-12,Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 "үнэн зөв байх" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна. Зөвлөмж

Анхны өртөгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлэх, ашиглах боломжгүй хөрөнгүүдийг актлах зэрэг бүртгэлийн ажил хийгдээгүй байгаа нь Энэ нь УСНББОУС-17 "Үндсэн хөрөнгө" заалтыг, Засгийн газрын 2014 оны 297 дугаар "Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцох журам" -ыг 1 дүгээр хавсралт, "Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцоход баримтлах хугацаа, жилд байгуулах элэгдлийн хэмжээ " хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.Зөвлөмж

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмж, актыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан байна.Зөвлөмжийн биелэлтийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хариу хүргүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	**Өмнөх аудитын үзүүлэлт**		**Биелэлт**		
	Тоо	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Хувь**
Акт	1	271.5	1	271.5	100
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	2		2		
Нийт дүн	**3**	**271.5**	**3**	**271.5**	**100**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

ЭМД-сангаас эрүүл мэндийн байгууллагуудад эм, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний хөлсийг гүйцэтгэлээр санхүүжүүлэхдээ эх олонлогийн, сиситемийн, эмч байцаагчийн гэсэн 3 төрлөөр хассан тул дотоод хяналтыг сайжруулах

Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж , зориулалтын бус зардал гаргахгүй байх, жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө эд хөрөнгийн тооллогыг заавал хийж хэрэгжүүлж үлдэгдлийг баталгаажуулж хэвших, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн орлого, зарлагыг цэгцлэн шалгаж, нэр төрлийн бүртгэлийг эд хариуцагч бүрээр хөтлүүлж тайлан гаргуулан үлдэгдлийн бүртгэлтэй тулган шалгасан байх.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд “Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарснаар уг баримт бичиг хүчин төгөлдөр болно”,”Анхан шатны бүрдэлгүй, ажил гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно гэж тус тус заасан байдаг. Тиймээс компанийн эрх бүхий этгээдийн гарын үсэг тамга тэмдгээр баталгаажсан анхан шатны баримтыг үндэслэн нягтлан бодох бүртгэлээ хөтөлж байх

Санхүүгийн тайлан болон Анхан шатны баримтыг үдэхдээ Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хууль, НББ тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд заасны дагуу архивлан баримтжуулж, дотоод хяналтыг сайжруулахыг санхүүгийн албанд зөвлөж байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт бичигдээгүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага бичигдээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар 2 зөвлөмж өгсөн.

Шатахууны тайлан, жолоочийн замын хуудсыг стандартын дагуу хөтлөх, стометрийн заалтыг дахин нягтлаж шалгаж байх, шатахууны зарцуулалтын тооцоог нягтлаж байх зэрэг нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй.

Цалингийн шөнийн илүү цагийг бодохдоо Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109 дүгээр зүйлийн 109.8-т заасны дагуу шөнийн цагийн нэмэгдэл хөлс /дундаж цалин хөлсийг нэг аравны хоёр дахин, түүнээс дээш хэмжээгээр нэмэгдүүлж /-ийг нэмж олгох заалтыг баримтлаж ажиллаагүй.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хишиг-Өндөр ЭМТ	2	-					2	-				
Дүн	2	-					2	-				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
								-
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								